

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte
judecători

Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe

JUMBEI Vitalie XXXXX, *născut la XXXXX,*
originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 09.04.2019 – 24.10.2019;

Instanța de apel: 12.11.2019 – 23.06.2020;

Instanța de recurs: 15.10.2020 – 02.12.2020.

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 24 octombrie 2019, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Jumbei Vitalie a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii și condamnat pe :

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din 10.03.2019) cu pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 luni;

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din 10.05.2019) cu pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 luni.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Jumbei Vitalie pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință i s-a adăugat în întregime pedeapsa neexecutată amenda în sumă de 17.000 lei, aplicată prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 în temeiul art. 189 alin. (3) lit. b) Cod penal, stabilind inculpatului o pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe termen de 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 17.000 lei.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Jumbei Vitalie prin prezenta sentință s-a suspendat condiționat pe termen de probă de 3 ani și nu va fi executată dacă condamnatul în termenul de probă nu va comite o nouă infracțiune și prin purtarea exemplară va confirma încrederea acordată, totodată obligându-l pe Jumbei Vitalie să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului de probațiune în a

căruia rază teritorială se află domiciliul condamnatului.

S-a încasat din contul lui Jumbei Vitalie în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru testarea alcooscopică în mărime totală de 43,54 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Jumbei Vitalie la data de 10 martie 2019, aproximativ la ora 00:50, fără a deține permis de conducere al mijlocului de transport de categoria corespunzătoare, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, fiind, potrivit art.134¹² din Codul Penal și Regulamentului privind modul de testare alcooscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.296 din 16.04.2009, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat cu concentrația vaporilor în aerul expirat de 0,51 mg/l, a urcat la volanul automobilului de model "BMW 320", cu XXXXX și, deplasându-se pe XXXXX, a fost stopat și reținut în flagrant de către inspectorii de patrulare rutieră Lungu Vitalie și Vareaghin Mihail.

Tot el, la data de 10.05.2019, aproximativ la ora 16:20, fără a deține permis de a conduce a mijloacelor de transport, conștientizând că a consumat alcool și, respectiv, se află în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, a condus automobilul de model "Citroen C3" cu XXXXX și s-a deplasat pe XXXXX, unde a fost stopat de către angajații Batalionului National de Patrulare al IGP a MAI, care l-au reținut în flagrant și l-au supus testului alcooscopic, constatând o concentrație a vaporilor în aerul expirat de 1,01 mg/l, care, potrivit art.134/12 din Codul Penal și Regulamentul privind modul de testare alcooscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.296 din 16.04.2009, constituie stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat..." (vol. II, f. d. 139).

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a lui Jumbei Vitalie pentru comiterea infracțiunii pe:

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (fapta comisă la 10.03.2019) a-i stabili pedeapsă de 4 luni închisoare cu ispășire în penitenciar de tip semiînchis;

- art. 264¹ alin. (4) Cod penal (fapta comisă la 10.05.2019) a-i stabili pedeapsă de 4 luni închisoare cu ispășire în penitenciar de tip semiînchis.

Aplicând prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, al pedepselor stabilite, de a fi stabilită pedeapsa definitivă de 6 luni închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip semiînchis.

Aplicând prevederile art. 85 alin. (1), 87 alin. (2) Cod penal la pedeapsa stabilită a-i adăuga integral pedeapsa stabilită prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 amendă 17.000 lei, cu executarea separate a pedepselor stabilite. În rest sentința să rămână fără modificări.

În susținerea apelului, procurorul a invocat că, instanța de judecată urma să țină cont că infracțiunea de care este învinuit Jumbei Vitalie este problema majoră cu care se confruntă societatea astăzi. Prin faptul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate și nedeținerea permisului de conducere Jumbei Vitalie a pus în pericol nu numai integritatea sa fizică, dar și a altor participanți al traficului rutier precum și siguranța traficului rutier. Inculpatul într-o perioadă scurtă de timp a comis infracțiuni similare, prima faptă la data de 10.03.2019 și a doua faptă la 10.05.2019. În circumstanțele speței, acuzatorul de stat considera că aplicarea prevederilor art. 90 din Codul penal în privința persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra siguranței traficului rutier, contravine scopului pedepsei privind corectarea și reeducarea vinovatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, apelul procurorului a fost respins ca fiind nefondat, menținând sentința fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, judecata s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit articolului 364/1 Cod de procedură penală. La soluționarea chestiunii cu privire la pedeapsa stabilită inculpatului, s-a apreciat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor articolelor 7, 61, 70, 75, 79 și 90 Cod penal și celor din articolul 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, astfel fiind aplicată în limitele legii.

Prima instanță, la stabilirea pedepsei, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, că infracțiunile comise de Jumbei Vitalie fac parte din categoria infracțiunilor ușoare, de persoana vinovatului și anume faptul că, inculpatul a recunoscut vina prin depunerea unei cereri în acest sens și pledarea pentru examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, căindu-se sincer de faptele comise, precum și de faptul că acesta are la întreținere un copil minor.

Instanța de judecată a conchis că suspendarea executării pedepsei cu închisoare și acordarea posibilității acestuia, ca în termenul de probă, prin comportare exemplară și muncă cinstită, să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, va oferi o mai bună protecție intereselor societății decât izolarea vinovatului de societate.

Din aceste considerente instanța de judecată a apreciat că executarea pedepsei stabilite lui Jumbei Vitalie nu este rațională, motiv pentru care, potrivit prevederilor art. 89 alin.(2) lit. a) și 90 alin.(1) Cod penal, a considerat necesar de a dispune suspendarea executării pedepsei cu închisoare, stabilite în prezenta sentință, pe o perioadă de probă de 3 ani, cu liberarea ulterioară de pedeapsă a vinovatului cu

condiția că acesta în termenul de probă nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că nu este fondat motivul invocat de apelant, precum că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă, or soluția cu închisoare și suspendare condiționată în termenul fixat este în limitele legii.

Interpretarea judiciară a prevederilor art. 90 Cod penal, care constituie sediul instituției condamnării cu suspendarea a executării pedepsei, în raport cu circumstanțele atenuante ale cauzei și persoana inculpatului, care este pozitivă, determină concluzia că în speță există temei legal pentru aplicarea acestora.

În afară de motivele invocate și cererile formulate de apelant, examinând aspectele de fapt și de drept ale cauzei, conform cerințelor din art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța a apreciat că nu există temei de a interveni în sentință.

În context, s-a considerat corectă rezolvată și chestiunea cu privire la cheltuielile judiciare, soluție dată fiind în conformitate cu prevederilor articolelor 227 și 229 Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6, 10 Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a acesteia în partea ce ține de individualizarea pedepsei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivare recurentul a indicat că, ambele instanțe de judecată la stabilirea pedepsei pentru inculpat, urmau să țină cont că această categorie de infracțiune are o profundă semnificație antisocială, reieșind din amploarea ei în societate.

Mai mult, inculpatul de la bun început nu a demonstrat nici o urmă de remușcare pentru fapta comisă, or la un interval de 2 luni, el a comis o infracțiune similară, acestuia fiindu-i aplicată pedeapsa pentru concurs de infracțiuni.

Deși inculpatul a acceptat opțiunea de a fi examinată cauza în procedură simplificată potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, totuși această circumstanță nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară, ce ar condiționa aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, dat fiind că inculpatul a beneficiat de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzută de sancțiunea normei.

Pentru a-și atinge scopul, o pedeapsă penală nu trebuie să fie retribuită, intimidatoare, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Din conținutul cererii de recurs rezultă, că recurentul critică hotărârea în partea

stabilirii pedepsei blânde, solicitând să fie rejudecată cauza penală.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să intervină în soluțiile adoptate în latura pedepsei, când se constată că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Se reține că, conform art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței*, însă instanța de recurs precizează că recurentul, referindu-se la pct. 6 din norma menționată, indicând că *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, nu și-a argumentat motivul arătat, ceea ce rezultă că acesta este indicat declarativ.

În ce privește argumentul care reprezintă temeiul prevăzut la pct. 10), alin (1) art. 427 Cod de procedură penală conform căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul reține, că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa stabilită, solicitând aplicarea unei pedepse mai aspre.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiului consideră, că în prezenta speța acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanțele de fond și-au motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61,75, 76, 78, 84 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia prin rechizitoriu.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după

cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmând ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Deci, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărârii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Potrivit celor conținute în decizia instanței de apel, Colegiul Penal constată că, la determinarea modului de executare a pedepsei instanța de apel a ținut seama de următoarele împrejurări: că inculpatul anterior a fost judecat, se caracterizează satisfăcător, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru (vol.- I, f.d. 46, 48), se căiește de cele comise, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) Cod penal infracțiunile săvârșite se clasifică ca fiind ușoare, circumstanțe agravante nu s-au stabilit, pedeapsa cu închisoare fiind ispășită total, amenda achitată parțial, motiv pentru care s-a și aplicat art. 85 Cod penal

Colegiul penal constată că instanța de apel a adoptat o decizie argumentată cu respectarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei, luând în considerație toate circumstanțele concrete ale cauzei, caracterul și gravitatea infracțiunii comise, care este ușoară, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului a contribuit la descoperirea infracțiunii comise, vinovăția a recunoscut-o solicitând examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, și ca urmare a permis aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Mai mult, procurorul prin recurs contestă pedeapsa dar nu invocă aplicarea greșită a prevederilor art. 90 Cod penal. Conținutul recursului descrie în general aplicarea pedepsei blânde față de gravitatea infracțiunii și „*că această categorie de infracțiune are o profundă semnificație antisocială, reieșind din amploarea lor în societate*”.

De menționat că în cuprinsul deciziei instanței de apel au fost expuse deja raționamentele care au stat la baza respingerii solicitării procurorului de a stabili inculpatului o pedeapsă mai aspră. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Față de lucrul judecat de instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractorului este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator

în art. 61 Cod penal, care va descuraja pe inculpat de a comite pe viitor alte fapte infracționale.

În viziunea instanței de recurs concluziile expuse pe larg de către instanța de apel în decizia sa, sunt juste iar criticile recurentului nu constituie temeiuri de a răsturna situația în prezenta cauză, ce ar necesita intervenția instanței ierarhic superioare, în sensul casării hotărârii judecătorești adoptate de instanța de apel. Reținând prevederile sus menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat și potrivit legii decide inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2020, în cauza penală privindu-l pe JUMBEI Vitalie XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 decembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion